

Kultúrák, néphagyományok, színek kavalkádjja

A nyékincei Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület tagjai a IX. Kistelepülések Európai Piknikjén Csehországban, Brezovában

Szanyó Tóth Gizella, Szabó Nóra

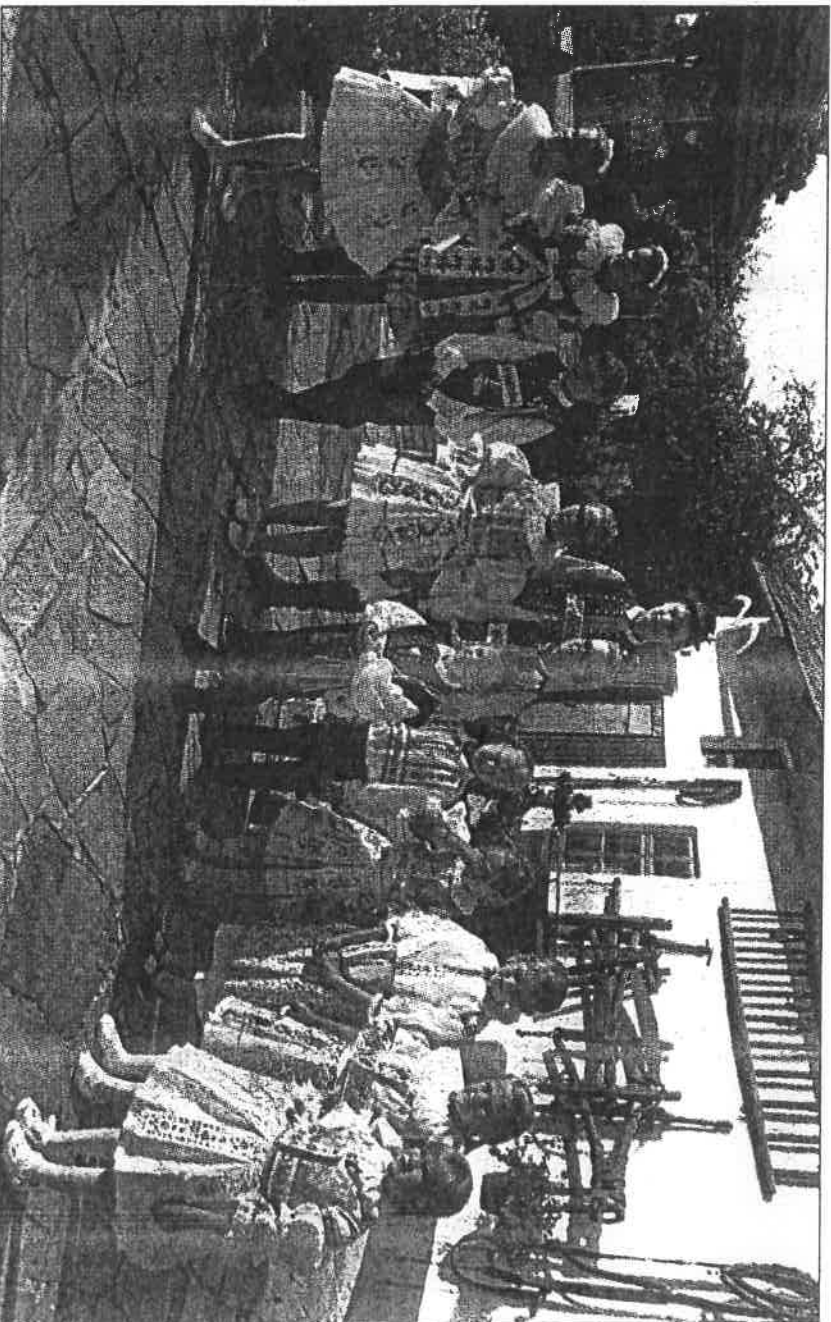
(folytatás a tegnapi számbunkból)

A kis cseh faluba üde színt hozott a soknyelvű kulturális műsor is az óriási sátor alatt, amelyet a fiúó záporok sem tudtak felbeszakítani. A nyékincei lányok azt is igazolták fellépésükkel, hogy az anyanyelv újratanulásában sokat tett a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a magyar kormány Petőfi-programja. A népiánokat Dragana Protić, Ivana Vučković, Kovács Krisztina és Nikola Dragičević mutatta be. A népdalokat Szabó Nórával énekeltek együtt.

A színes programokról, a felhőtlen hangulatról és a méthetetlen vendégszeretetről csak a teljesség igénye nélkül tudunk beszélni, hiszen személyes tapasztalás kell ahhoz, hogy az ember felismerje és lássa, hogy mennyire melegszenek az emberek élnek Brezovában, ami Csehország egyik gyönyögszénének is mondható. Ide érkezünk meg a nyékincei a kis néptáncos csapattal, amelynek a lelkesedését a kalandos odát is sem csorbította.

Minden tulzást félreretéve, az első pillanattól kezdve otthon éreztettük magunkat, hiszen olyan légtört teremtetek a szervezők, ami ezt könnyedén lehetővé tette. A kis késésünket leszámítva, hamar fel tudtuk venni a ritmust környezetünkkel, és a hangulatos, gazdag vacsora mellett a helyiek műsora is szórakoztatta az egyes országok vendégeit, és természetesen minket is.

A szombati nap is, ami a rendezvény fő napjának számított, változatoslanul érdekes programokat kínált. A kirakodóvásár színességét nemcsak az alkotók munkái adták, hanem azok a helyi különlegességek, amik mindenki számára ingyen fogyaszthatók voltak. Többek között háztáji, finomságok, pl. kolbászok, töpörtvél, sajtok, savanyúságok voltak teri-

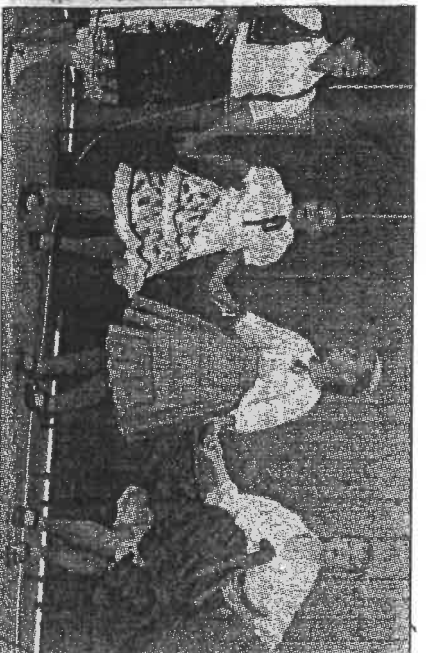
Az etnoház előtt

A nyékinceiek magyár...

téken, továbbá számos házi sütemény, amit helybeli asszonyok készítettek. Emellett az egyes országok italai is fogyaszthatók voltak, így a kirakodóvásár feltehetően volt egyfajta „izbőzetenek” is, ahol a nemzetelek megismerhetők egy-egy étel, italát, a kirakodóvásáron számos helybeli és vendég alkotó megmutathatta munkáit. Ilyen volt Müller György fűfűgő is, aki a németországi Kasli városból vitte el munkáit Brezovába. A hosszú évtizedek óta alkotó művész magyar népi motívumokon alapuló tárgyakat készit, melyeknek nagy részét fűrészel, faragja, de megtalálhatóak az „áttört mintás” munkák, illetve domborművek is, melyeket rendszerint pácol, de sok esetben fest is.

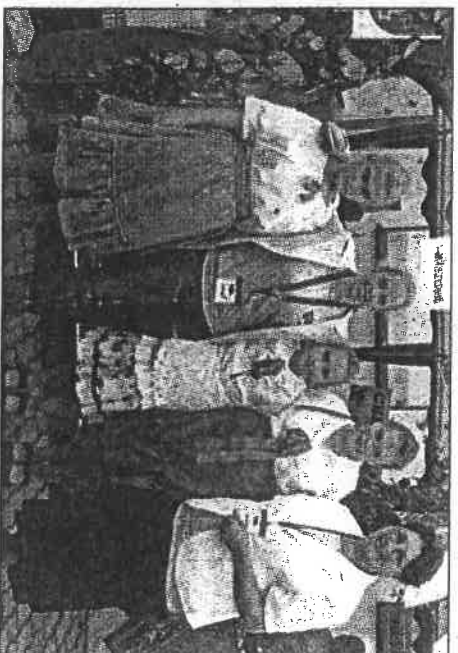
A vele való találkozásomat érzem utam egyik legkülönlegesebb élményének, ami megmutatta, hogy a világ éppen annyira kicsi, mint amilyen nagyraak hisszük. Ezt az ellentmondásos, ám fantasztikus érzést életem meg, amikor szóba elegyedtem Gyuri bácsival, akitől hamar kiderült, hogy bár Kaslban él hosszú évtizedek óta, származását tekintve alsónánai (Magyarország), ami hozzávetőlegesen 20 percenti autótársas van Szekszárdtól, ami pedig az én születési helyem. Érdekes találkozás volt ez két olyan embernek, akinek a generációja is más, az ország is más, ahol élnek, ám egyiküké sem Magyarország. Mégis volt valami, ami összekötött bennünket ott, Brezovában, valami, ami mellőzött helyet, kort, bármilyen időt, és az nem más, mint a szülőhelyünk. Számítatlan dolog került szóba, ami neki is, nekem is gyerekkori emlékeket idézett, hiszen ő is számtalanszor járt Szekszárdon. Ott járt iskolába, oda vitte el az édesapja cukrászdába, ahova engem is vit a nagyapám, ugyanazokat a dombokat másztuk meg mindketten, és talán azon a vidéken éretek bennünket az első élmények és csodádságok is. Jó volt megélni, hogy két emnyire különböző életörtönetet találkoztok, és pár perc erejéig ott voltak

...és szerb táncokkal mutatkoztak fel.

Brezovában Szekszárdnak azok a kis utcái, szegletei, amik mindkettőnk számára már régen feledésbe merültek. Most evettük ezeket az emlékeket a polcokról, leporoltuk és felelevenítettük. Búcsúszünkkor megkerdezte tőlem Gyuri bácsi, hogy ismerem-e az égig érő fa történetét. Mondtam, hogy persze, mire kezembe nyomott egy lapot, és hozzátette, hogy az eredeti biztosan nem ismerem. Majd mosolyal az arcán megfordult, és árulta tovább a portékáit, én meg összehajítottam a papírt, és eltettem. Hosszú hetek teltek el azóta, a lap összehajítva, olvasatlanul ott lapult a táskámban, egészen eddig a pillanatig. Most már ismerem a történetét: Az én götbe hátú, püpos, gyöngyvirág lelkű Nagyanyám meséte, hogy a Kiskondás elment világgá.

Ez a Kiskondás, ugyanúgy, mint én, ő is az Öreganyjától hallotta, hogy valahol a világon van egy olyan hatalmas nagy fa,

A nyékincei táncosokkal a Magyar Szó-sok

Josef Trecha, Kokešová Rozálie, Fenyőszáros Mátyás az etnoházban

egy ÉGIG-ÉRŐ FA, ami a felhőkön túl

felér egészen a csillagos égig.

Világga ment, megtalálta az ÉGIG-ÉRŐ FÁT, rögön

fel is mászott rá! Onnan nézegette az egész földkerekséget.

Sokáig elcsodálkozott, hogy milyen szép is ez a világ.

Amikor úgy gondolta, hogy eleget látott,

megint lemászott és hazament, mert rájött arra, hogy:

mindenütt szép, de legszebb otthon!

Ennek a csillagokig érő fának annak idején csak 9 aga volt.

Igen ám... de azóta már eltelt 7x77 év, és a fa tovább nőtt.

Ennek a most faragott fának ezért van 19 aga... Nnna

... meg aztán azért is, mert a deszka,

amibe belefaragtam, éppen ekkora volt!

Nem tudom, hogy az én gyöngyvirág lelkű Nagyanyám

igazat mondott-e.

Mivel mindig minden úgy volt, ahogy Ő mondta

...ezt a Nagyapám tudná a legjobban igazolni...

ezért ez az igaz mese is igaz mese!

Ha pedig a Nagyanyám mondta, akkor „nincs mese”!

... ennek is igaznak kell lennie!

Ezt a faragást ajánlom a még meg nem született Unokáimnak,

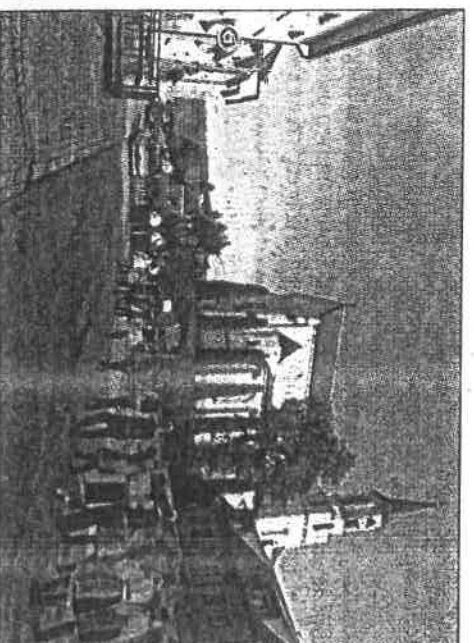
akikkel... ha akkor még járnai tudok...

kimegyek a szekszárdi nagyerdőbe,

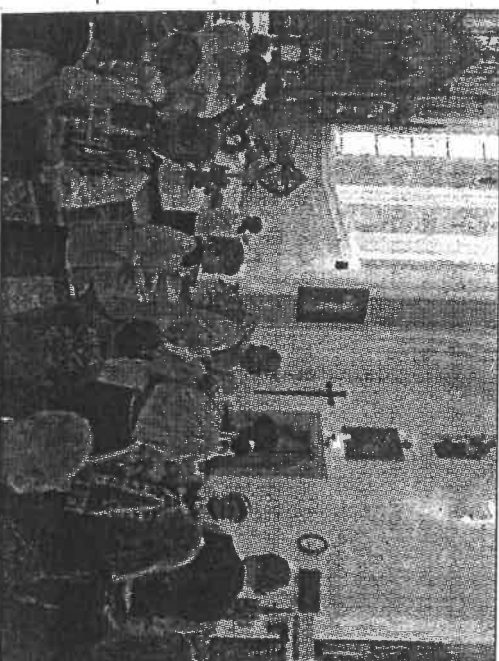
és mi is megkeressük az ÉGIG-ÉRŐ FÁT.

Vérőfényes napsütésre ébredtünk vasárnap reggel. Ez azt is jelentette, hogy a zárónap színes, természetbeniatul felvonulását már nem „moshassák” el a záporok. Az etnoház előtt, a gyülekezés helyén már várak bennünket a káprázatos népi szelethe öltözött gyerekek, fiatalok, felnőttek. A színes gyöngyökötterő évszázados ruhák díszítéseinek vakítóan fehér csipkéi, gyöngyfűzetei, filiperei, ptykéi csak úgy csillogtak a sugarak özönében. Nem kis büszkeséggel mondia Josef Trecha polgármester, hogy kis falujuk megörizte egyediségét, szinte maradéktalanul adják át a szokásait a fiatalbáknak. Régi tárgyakat pedig az etnoházukban őrzik, amelynek az a titka, hogy „él”! Kácsodálkozásunkra bevezet bennünket egy meghitt kis lakóterbe, amelynek nagyszalati gyakraan ülök körül. Ilyenkor népi finomságok is terítékre kerülnek.

Az utcáról behallatszó zenére felbe kellett szakítani a múlt megidézését. A díszes menet lassan elindult a Szent Cirill és Metód-székesegyház felé. Közben arra gondoltunk, hogy ez már a vendégek jó része nem láthatta, mert hazautazták. A műemlékké nyilvánított székesegyházban P. Pavel Vágnér plébános az ünnepi, természetienő szemmise bemutatását a családok, a gyermekek és a megjelentek megáldásával zárta. a világnak békét kívánva.

A Sz. Cirill és Metód-székesegyházba ünnepi szentmise mennek a felvonulók

P. Pavel Vágnér atya megáldja a gyermekeket, fiatalokat, családokat